

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 29ης Ιουνίου 2006 *

Στην υπόθεση C-301/04 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, υποβληθείσα στις 14 Ιουλίου 2004,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους W. Mölls και W. Wils και την H. Gading, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

αναιρεσείουσα,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **SGL Carbon AG**, με έδρα το Wiesbaden (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον M. Klusmann, Rechtsanwalt,

προσφεύγουσα πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική

η **Tokai Carbon Co. Ltd**, με έδρα το Τόκιο (Ιαπωνία),

η **Nippon Carbon Co. Ltd**, με έδρα το Τόκιο,

η **Showa Denko KK**, με έδρα το Τόκιο,

η **GrafTech International Ltd**, πρώην UCAR International Inc, με έδρα το Wilmington (Ηνωμένες Πολιτείες),

η **SEC Corp.**, με έδρα το Amagasaki (Ιαπωνία),

η **The Carbide/Graphite Group Inc.**, με έδρα το Pittsburgh (Ηνωμένες Πολιτείες),

προσφεύγουσες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. A. Timmermans, πρόεδρο τμήματος, R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), P. Kūris, Γ. Αρέστη και J. Klučka, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: L. A. Geelhoed

γραμματέας: K. Sztranc, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 15ης Σεπτεμβρίου 2005,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 19ης Ιανουαρίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή της αναιρέσεως, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ζητεί να αναιρεθεί το σημείο 2 του διατακτικού της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 29ης Απριλίου 2004, T-236/01, T-239/01, T-244/01 έως T-246/01, T-251/01 και T-252/01, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 2004, σ. II-1181, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), κατά το μέρος που μείωσε σε 69 114 000 ευρώ το πρόστιμο που είχε επιβληθεί στην εταιρία SGL Carbon AG (στο εξής: SGL Carbon) με την απόφαση 2002/271/EK της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 2001, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ — Υπόθεση COMP/E-1/36.490 — Ηλεκτρόδια γραφίτη (ΕΕ 2002, L 100, σ. 1, στο εξής: επίμαχη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός 17

- ² Το άρθρο 11 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81] και [82] της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), ορίζει:

«1. Η Επιτροπή, κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων που της έχουν ανατεθεί βάσει του άρθρου [85], και των διατάξεων, οι οποίες θεσπίζονται κατ' εφαρμογή του άρθρου [83] της Συνθήκης, δύναται να συγκεντρώνει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες από τις κυβερνήσεις και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, καθώς και από τις επιχειρήσεις και τις ενώσεις επιχειρήσεων.

2. Όταν η Επιτροπή απευθύνει αίτηση παροχής πληροφοριών προς μία επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων, διαβιβάζει συγχρόνως αντίγραφο της αιτήσεως στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, στην επικράτεια του οποίου ευρίσκεται η έδρα της επιχείρησης ή της ενώσεως επιχειρήσεων.

3. Στην αίτησή της η Επιτροπή αναφέρει τη νομική βάση και τον σκοπό της αιτήσεώς της, καθώς και τις προβλεπόμενες από το άρθρο 15, παράγραφος 1, περίπτωση β', κυρώσεις για την περίπτωση παροχής ανακριβών πληροφοριών.

4. Τις πληροφορίες υποχρεούνται να παράσχουν οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων ή οι αντιπρόσωποί τους και στην περίπτωση νομικών προσώπων, εταιρειών, ή ενώσεων χωρίς νομική προσωπικότητα, τα πρόσωπα τα οποία τις εκπροσωπούν σύμφωνα με το νόμο ή το καταστατικό.

5. Αν μία επιχείρηση ή ένωση επιχειρήσεων δεν παρέχει τις αιτούμενες πληροφορίες εντός της καθορισμένης από την Επιτροπή προθεσμίας ή τις παρέχει κατά τρόπο ελλιπή, η Επιτροπή τις ζητεί με απόφαση. Η απόφαση καθορίζει ακριβώς τις αιτούμενες πληροφορίες, ορίζει εύλογη προθεσμία εντός της οποίας οι πληροφορίες πρέπει να παρασχεθούν και αναφέρει τις κυρώσεις οι οποίες προβλέπονται στο άρθρο 15, παράγραφος 1, περίπτωση β', και στο άρθρο 16, παράγραφος 1, περίπτωση γ', καθώς και το δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο κατά της αποφάσεως.

6. Η Επιτροπή κοινοποιεί συγχρόνως αντίγραφο της αποφάσεώς της στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους, στην επικράτεια του οποίου ευρίσκεται η έδρα της επιχειρήσεως ή της ενώσεως επιχειρήσεων».

3 Το άρθρο 15 του πιο πάνω κανονισμού ορίζει:

«1. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλλει στις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα ύψους εκατό μέχρι και πέντε χιλιάδων λογιστικών μονάδων όταν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

[...]

β) παρέχουν ανακριβείς πληροφορίες σε απάντηση αιτήσεως που εγένετο σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 3 ή 5, [...]

[...]

2. Η Επιτροπή δύναται να επιβάλλει με απόφαση στις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμο ύψους χιλίων μέχρις ενός εκατομμυρίου λογιστικών μονάδων, ή και ποσό μεγαλύτερο από αυτό μέχρι ποσοστού δέκα τοις εκατό του κύκλου εργασιών που επραγματοποιήθη κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο από μία των επιχειρήσεων, οι οποίες έχουν συνεργήσει στην παράβαση, όταν εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

α) διαπράττουν παράβαση των διατάξεων του άρθρου [81], παράγραφος 1, ή του άρθρου [82] της Συνθήκης, [...]

[...]

Κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, εκτός από τη σοβαρότητα της παραβάσεως, και η διάρκειά της.

[...]»

Οι κατευθυντήριες γραμμές

- ⁴ Η ανακοίνωση της Επιτροπής υπό τον τίτλο «Κατευθυντήριες γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, της Συνθήκης ΕΚΑΧ» (ΕΕ 1998, C 9, σ. 3, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές) ορίζει στο προοίμιό της:

«Σκοπός των αρχών που διέπουν τις [...] κατευθυντήριες γραμμές είναι να καταστεί δυνατή η διασφάλιση της διαφάνειας και της αντικειμενικότητας των αποφάσεων

της Επιτροπής, τόσο έναντι των επιχειρήσεων, όσο και έναντι του Δικαστηρίου, και παράλληλα να κατοχυρωθεί η διακριτική ευχέρεια που ο νομοθέτης έχει παραχωρήσει στην Επιτροπή για τον καθορισμό του ύψους των προστίμων, με ανώτατο όριο το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων. Η άσκηση της διακριτικής αυτής ευχέρειας θα πρέπει, ωστόσο, να εντάσσεται σε μια συνεκτική και απαλλαγμένη από αυθαίρετες διακρίσεις πολιτική, η οποία να είναι κατάλληλα προσαρμοσμένη στους στόχους της καταστολής των παραβιάσεων των κανόνων ανταγωνισμού.

Η νέα μέθοδος η οποία θα εφαρμόζεται για τον καθορισμό του ύψους των προστίμων θα πρέπει στο εξής να ακολουθεί το ακόλουθο σύστημα, το οποίο στηρίζεται στον προσδιορισμό ενός βασικού ποσού επί του οποίου εφαρμόζονται προσαυξήσεις, εάν συντρέχουν επιβαρυντικές περιστάσεις, και μειώσεις, εάν συντρέχουν ελαφρυντικές περιστάσεις».

Η ανακοίνωση περί συνεργασίας

- 5 Με την ανακοίνωσή της σχετικά με τη μη επιβολή ή τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (ΕΕ 1996, C 207, σ. 4, στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας), η Επιτροπή καθόρισε τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την Επιτροπή κατά την έρευνα της τελευταίας σχετικά με μια σύμπραξη μπορούν να απαλλαγούν του προστίμου ή να ωφεληθούν με μείωση του προστίμου που διαφορετικά θα έπρεπε να πληρώσουν.

- 6 Κατά το τμήμα Α, παράγραφος 5, της ανακοινώσεως αυτής:

«Η συνεργασία μιας επιχείρησης με την Επιτροπή αποτελεί ένα μόνο από τα στοιχεία τα οποία λαμβάνει υπόψη της η τελευταία κατά τον καθορισμό του ύψους του προστίμου [...]».

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίμαχη απόφαση

- 7 Στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο συνόψισε το ιστορικό της διαφοράς ως εξής:

«1 Με την απόφαση 2002/271/ΕΚ [...], η Επιτροπή διαπίστωσε τη συμμετοχή διαφόρων επιχειρήσεων σε σειρά συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών, υπό την έννοια του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ και του άρθρου 53, παράγραφος 1, της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο [της 2ας Μαΐου 1992 (ΕΕ 1994, L 1, σ. 3), στο εξής: συμφωνία ΕΟΧ], στον τομέα των ηλεκτροδίων γραφίτη.

2 Τα ηλεκτρόδια γραφίτη χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή χάλυβα σε ηλεκτροκαμίνους. Η παραγωγή χάλυβα σε ηλεκτροκαμίνους συνίσταται κυρίως σε διαδικασία ανακύκλωσης μέσω της οποίας τα απορρίμματα χάλυβα μετατρέπονται σε νέο χάλυβα, σε αντίθεση με την παραδοσιακή μέθοδο χρησιμοποίησης υψικαμίνου οξυγόνου για την παραγωγή χάλυβα από σιδηρομετάλλευμα. Σε μια συνήθη ηλεκτροκάμινο που ρευστοποιεί απορρίμματα σιδήρου χρησιμοποιούνται εννέα ηλεκτρόδια, συγκεντρωμένα σε δέσμες των τριών. Λόγω της έντασης της διαδικασίας ρευστοποίησης, αναλώνεται ένα ηλεκτρόδιο ανά οκτώ ώρες περίπου. Ο χρόνος παραγωγής ενός ηλεκτροδίου είναι περίπου δύο μήνες. Δεν υπάρχουν υποκατάστατα για τα ηλεκτρόδια γραφίτη στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας παραγωγής.

3 Η ζήτηση γραφίτη είναι άμεσα συνδεδεμένη με την παραγωγή χάλυβα σε ηλεκτροκαμίνους. Οι πελάτες είναι κυρίως παραγωγοί χάλυβα οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 85 % της ζήτησης. Το 1998, η παγκόσμια παραγωγή ακατέργαστου χάλυβα ήταν 800 εκατομμύρια τόνοι, εκ των οποίων 280 εκατομμύρια παρήχθησαν σε ηλεκτροκαμίνους [...].

[...]

- 5 Κατά τη δεκαετία του 1980, οι τεχνολογικές εξελίξεις οδήγησαν σε σημαντική μείωση της κατανάλωσης ηλεκτροδίων ανά τόνο παραγόμενου χάλυβα. Η χαλυβουργική βιομηχανία γνώρισε επίσης φάση μεγάλης αναδιάρθρωσης κατά την περίοδο αυτή. Η μείωση της ζήτησης ηλεκτροδίων οδήγησε σε μια διαδικασία αναδιάρθρωσης της παγκόσμιας βιομηχανίας παραγωγής ηλεκτροδίων. Πολλές εγκαταστάσεις έκλεισαν.
- 6 Το 2001, εννέα “δυτικοί” παραγωγοί εφοδίασαν την ευρωπαϊκή αγορά με ηλεκτροδία γραφίτη [...]
- 7 Στις 5 Ιουνίου 1997, υπάλληλοι της Επιτροπής, διενήργησαν, κατ’ εφαρμογήν του άρθρου 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 17 [...], ταυτόχρονους απροειδοποίητους ελέγχους στις εγκαταστάσεις [ορισμένων παραγωγών ηλεκτροδίων γραφίτη].
- 8 Την ίδια ημέρα, πράκτορες του Federal Bureau of Investigation (FBI) προέβησαν σε έρευνες στα γραφεία διαφόρων παραγωγών στις Ηνωμένες Πολιτείες. Κατόπιν της διεξαγωγής των ερευνών αυτών, ασκήθηκε ποινική δίωξη κατά [της] SGL [...] για σύσταση και συμμορία. Όλοι οι κατηγορούμενοι παραδέχθηκαν την ενοχή τους και συμφώνησαν να καταβάλουν πρόστιμα τα οποία ορίστηκαν σε 135 εκατομμύρια δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών (USD) για [την] SGL [...].
- [...]
- 10 Μια ομάδα αγοραστών που ζητούσε τριπλή αποζημίωση (triple damages) άσκησε στις Ηνωμένες Πολιτείες αγωγή κατά [της] SGL [...].

- 11 [Σ]τον Καναδά, [...] [τ]ον Ιούλιο του 2000, η SGL παραδέχθηκε την ενοχή της και δέχθηκε να καταβάλει πρόστιμο 12,5 εκατομμυρίων CAD για την ίδια παράβαση. Τον Ιούνιο του 1998 ορισμένοι παραγωγοί χάλυβα άσκησαν στον Καναδά αγωγές κατά [της] SGL [...] λόγω συστάσεως και συμμορίας.
- 12 Στις 24 Ιανουαρίου 2000, η Επιτροπή διαβίβασε ανακοίνωση αιτιάσεων στις εγκαλούμενες επιχειρήσεις. Η διοικητική διαδικασία κατέληξε στην έκδοση, στις 18 Ιουλίου 2001, της [επίμαχης] αποφάσεως, με την οποία προσάπτεται στις προσφεύγουσες επιχειρήσεις [...] ότι προέβησαν σε καθορισμό των τιμών, σε παγκόσμια κλίμακα, καθώς και σε κατανομή των εθνικών και περιφερειακών αγορών του εν λόγω προϊόντος σύμφωνα με την αρχή του “εγχώριου παραγωγού”: [η] SGL [...] [ήταν υπεύθυνη για μέρος της Ευρώπης]· [...]
- 13 Σύμφωνα πάντοτε με την προσβαλλόμενη απόφαση, οι κατευθυντήριες αρχές της συμπτράξεως ήταν οι ακόλουθες:
 - οι τιμές των ηλεκτροδίων γραφίτη θα καθορίζονταν σε παγκόσμια κλίμακα,
 - οι αποφάσεις σχετικά με τις τιμές κάθε εταιρίας θα λαμβάνονταν αποκλειστικά από τον πρόεδρο ή τους γενικούς διευθυντές,
 - ο “εγχώριος παραγωγός” θα όριζε την τιμή στο “έδαφός” του και οι λοιποί παραγωγοί θα “ακολουθούσαν”,

- όσον αφορά τις “μη εγχώριες” αγορές, ήτοι τις αγορές στις οποίες δεν υπήρχε “εγχώριος” παραγωγός, οι τιμές θα αποφασίζονταν με συναίνεση,
- οι μη εγχώριοι παραγωγοί δεν έπρεπε να ασκούν επιθετικό ανταγωνισμό αλλά να εγκαταλείπουν τις “εγχώριες” αγορές των άλλων,
- δεν προβλεπόταν καμία αύξηση της παραγωγικής ικανότητας (οι Ιάπωνες έπρεπε να μειώσουν την παραγωγική ικανότητά τους),
- δεν προβλεπόταν καμία μεταφορά τεχνολογίας πέραν του κύκλου των παραγωγών που συμμετείχαν στο καρτέλ.

14 Στη συνέχεια, η [επίμαχη] απόφαση αναφέρει ότι οι εν λόγω κατευθυντήριες αρχές θεσπίστηκαν στο πλαίσιο συναντήσεων των μελών της συμπράξεως που πραγματοποιούνταν σε διάφορα επίπεδα: συναντήσεις “ανώτατων στελεχών”, συναντήσεις “εργασίας”, συναντήσεις της ομάδας των ευρωπαίων παραγωγών (χωρίς τις ιαπωνικές επιχειρήσεις), εθνικές ή περιφερειακές συναντήσεις σχετικά με ειδικές αγορές και διμερείς επαφές μεταξύ επιχειρήσεων.

[...]

16 Βάσει των διαπιστώσεων ως προς τα πραγματικά περιστατικά και των νομικών εκτιμήσεων που περιλαμβάνονται στην [επίμαχη] απόφαση, η Επιτροπή επέβαλε στις εγκαλούμενες επιχειρήσεις πρόστιμα, το ποσό των οποίων υπολογίστηκε σύμφωνα με τη μεθοδολογία που εκτίθεται στις κατευθυντήριες

γραμμές για τον υπολογισμό των προστίμων που επιβάλλονται δυνάμει του άρθρου 15, παράγραφος 2, του κανονισμού 17 και του άρθρου 65, παράγραφος 5, της Συνθήκης ΕΚΑΧ [...] καθώς και στην ανακοίνωση σχετικά με τη μη επιβολή ή τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπτύξεων [...].

- 17 Με το άρθρο 3 της [επίμαχης] αποφάσεως επιβάλλονται τα ακόλουθα πρόστιμα:

[...]

SGL: 80,2 εκατομμύρια ευρώ·

[...]

- 18 Το άρθρο 4 του διατακτικού διατάσσει τις οικείες επιχειρήσεις να καταβάλουν τα πρόστιμα εντός τριών μηνών από την κοινοποίηση της [επίμαχης] αποφάσεως, διότι άλλως θα όφειλαν να καταβάλουν τόκους με επιτόκιο 8,04 %.»

Η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- ⁸ Η SGL Carbon και άλλες επιχειρήσεις στις οποίες απευθύνθηκε η επίμαχη απόφαση άσκησαν ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγές ακυρώσεως της αποφάσεως αυτής.

- 9 Στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο αποφάνθηκε μεταξύ άλλων ως εξής:

«[...]

2) Στην υπόθεση T-239/01, SGL Carbon κατά Επιτροπής:

— ορίζει το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα με το άρθρο 3 της αποφάσεως 2002/271 στα 69 114 000 ευρώ·

— απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά·

[...]».

- 10 Όσον αφορά τον υπολογισμό των επιβληθέντων προστίμων, το Πρωτοδικείο στις σκέψεις 401 έως 412 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έκρινε:

«401 Ακολούθως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ο βασικός λόγος για τον οποίο η Επιτροπή χορήγησε στην SGL μόλις 30 % μείωση του προστίμου περιέχεται στην αιτιολογική σκέψη 174 της [επίμαχης] αποφάσεως: κατά την Επιτροπή, μια επιχείρηση δικαιούται μείωση του προστίμου μόνον εφόσον η συνεργασία της είναι “αυθόρμητη” και δεν υπάγεται στο πεδίο “άσκησης των ερευνητικών της αρμοδιοτήτων”. Εκτιμωμένου ότι “σημαντικό μέρος των πληροφοριών που

παρέσχε [η SGL] συνιστά στην πράξη απάντηση της SGL στην επίσημη αίτηση παροχής πληροφοριών της Επιτροπής, [θεωρήθηκαν αυθόρμητη] συνεισφορά κατά την έννοια της ανακοίνωσης περί συνεργασίας μόνον οι πληροφορίες που δεν ζητήθηκαν βάσει του άρθρου 11". Επιπλέον, η SGL διαβίβασε την από 8 Ιουνίου 1999 δήλωσή της μόνον κατόπιν υπενθυμίσεως με την οποία η Επιτροπή επιφυλάχθηκε να εκδώσει επίσημη απόφαση δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 5 (αιτιολογική σκέψη 173 της [επίμαχης] αποφάσεως). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή, στηριζόμενη στην απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1989, 374/87, *Orkem* κατά Επιτροπής (Συλλογή 1989, σ. 3283, σκέψεις 27, 28 και 32 έως 35), δεν αντάμειψε τις πληροφορίες που θεωρούσε ότι η SGL όφειλε, εν πάση περιπτώσει, να τις προσκομίσει ως απάντηση σε αίτηση παροχής πληροφοριών ή σε απόφαση διατάσσουσα, επ' απειλή κυρώσεων, την κοινοποίηση των ζητούμενων πληροφοριών.

402 Στο πλαίσιο αυτό πρέπει να υπογραμμιστεί ότι δεν μπορεί να αναγνωριστεί το δικαίωμα απόλυτης σιωπής, το οποίο επικαλείται η SGL για να υποστηρίξει ότι δεν όφειλε να απαντήσει σε καμία αίτηση παροχής πληροφοριών. Συγκεκριμένα, η αναγνώριση αυτού του δικαιώματος υπερβαίνει ό,τι είναι αναγκαίο για την προάσπιση των δικαιωμάτων άμυνας των επιχειρήσεων και συνιστά αδικαιολόγητο εμπόδιο στην εκπλήρωση της αποστολής της Επιτροπής να μεριμνά για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού στην κοινή αγορά. Το δικαίωμα σιωπής αναγνωρίζεται μόνο στο μέτρο που η οικεία επιχείρηση υποχρεούται να δώσει απαντήσεις με τις οποίες θα οδηγούνταν στο σημείο να παραδεχθεί την ύπαρξη παραβάσεως, με την απόδειξη της οποίας βαρύνεται η Επιτροπή (απόφαση του Πρωτοδικείου της 20ής Φεβρουαρίου 2001, T-112/98, *Mannesmannröhren-Werke* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-729, σκέψεις 66 και 67).

403 Επομένως, η Επιτροπή δικαιούται, για να διαφυλάξει την πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 11 του κανονισμού 17, να υποχρεώνει τις επιχειρήσεις να παρέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που αναφέρονται σε πραγματικά περιστατικά των οποίων έχουν λάβει γνώση και να της προσκομίζουν, εν ανάγκη, τα σχετικά έγγραφα που κατέχουν, έστω και αν αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να αποδειχθεί συμπεριφορά που προσβάλλει τον ελεύθερο ανταγωνισμό (βλ. προπαρατεθείσα στη σκέψη 402 απόφαση *Mannesmannröhren-Werke* κατά Επιτροπής, σκέψη 65, και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

404 Η εξουσία της Επιτροπής να απαιτεί την παροχή πληροφοριών, την οποία καθιερώνουν οι προπαρατεθείσες αντιστοίχως στις σκέψεις 401 και 402 αποφάσεις Orkem κατά Επιτροπής και Mannesmannröhren-Werke κατά Επιτροπής, δεν απαγορεύεται ούτε από το άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 2, της ΕΣΔΑ [Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950] (προπαρατεθείσα απόφαση Mannesmannröhren-Werke κατά Επιτροπής, σκέψη 75) ούτε από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

405 Συγκεκριμένα, ναι μεν το Δικαστήριο έκρινε [απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. I-8375, σκέψη 274] ότι, μετά την έκδοση της προπαρατεθείσας στη σκέψη 401 αποφάσεως Orkem κατά Επιτροπής, η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, την οποία ο κοινοτικός δικαστής οφείλει να λαμβάνει υπόψη, γνώρισε νέα εξέλιξη με την [...] απόφαση Funke, την απόφαση Saunders κατά Ηνωμένου Βασιλείου της 17ης Δεκεμβρίου 1996 (*Recueil des arrêts et décisions*, 1996-VI, σ. 2044, [παράγραφοι] 69, 71 και 76) και την απόφαση J. B. κατά Ελβετίας της 3ης Μαΐου 2001 (*Recueil des arrêts et décisions*, 2001-III, σ. 455, [παράγραφοι] 64 έως 71), το Δικαστήριο όμως δεν μετέβαλε, με την απόφαση Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ. κατά Επιτροπής, τη δική του νομολογία.

406 Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι ο αποδέκτης της αιτήσεως παροχής πληροφοριών οφείλει να απαντήσει στις ερωτήσεις της Επιτροπής σχετικά με αμιγώς πραγματικά γεγονότα και να προσκομίσει τα ζητούμενα προϋπάρχοντα έγγραφα δεν μπορεί να συνιστά παραβίαση της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας ή του δικαιώματος για μια δίκαιη δίκη, που παρέχουν, στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού, προστασία ισοδύναμη με αυτή που εγγυάται το άρθρο 6 της ΕΣΔΑ. Συγκεκριμένα, ο αποδέκτης της αιτήσεως παροχής πληροφοριών έχει κάθε δικαίωμα να αποδείξει αργότερα, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας ή ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, ότι τα γεγονότα που εξέθεσε στις απαντήσεις του ή τα έγγραφα που κοινοποίησε έχουν διαφορετικό νόημα από αυτό που δέχθηκε η Επιτροπή (προπαρατεθείσα στη σκέψη 402 απόφαση Mannesmannröhren-Werke κατά Επιτροπής, σκέψεις 77 και 78).

- 407 Ακολούθως, όσον αφορά το μέτρο κατά το οποίο η SGL υποχρεούνταν να απαντήσει, σύμφωνα με την προαναφερθείσα νομολογία, στην αίτηση παροχής πληροφοριών της 31ης Μαρτίου 1999, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εκτός από τις ερωτήσεις επί αμιγώς πραγματικών περιστατικών και τις αιτήσεις προσκομίσεως υφιστάμενων εγγράφων, η Επιτροπή ζήτησε την περιγραφή του αντικειμένου και της διεξαγωγής αρκετών συναντήσεων στις οποίες μετέσχε η SGL καθώς και τα αποτελέσματα/συμπεράσματα των συναντήσεων αυτών, ενώ ήταν σαφές ότι η Επιτροπή υποψιαζόταν ότι αντικείμενο των εν λόγω συναντήσεων ήταν ο περιορισμός του ανταγωνισμού. Συνεπώς, μια τέτοια αίτηση ήταν ικανή να υποχρεώσει την SGL να ομολογήσει τη συμμετοχή της στην παράβαση των κοινοτικών κανόνων του ανταγωνισμού.
- 408 Το ίδιο ισχύει και για τις αιτήσεις προσκομίσεως των πρωτοκόλλων των εν λόγω συναντήσεων, των εγγράφων εργασίας και των σχετικών προπαρασκευαστικών εγγράφων, των χειρόγραφων σημειώσεων που αναφέρονται σ' αυτές, των σημειώσεων και των συμπερασμάτων που αφορούν τις συναντήσεις αυτές, των εγγράφων προγραμματισμού και συζητήσεως καθώς και των σχεδίων εκτελέσεως που αφορούν τις προσαυξήσεις των τιμών που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 1992 και 1998.
- 409 Δεδομένου ότι η SGL δεν όφειλε να απαντήσει σ' αυτού του είδους τις ερωτήσεις που περιλαμβάνονταν στην αίτηση παροχής πληροφοριών της 31ης Μαρτίου 1999, το γεγονός ότι προσκόμισε ωστόσο τις πληροφορίες αυτές πρέπει να θεωρηθεί οικειοθελής συνεργασία της επιχειρήσεως ικανή να δικαιολογήσει μείωση του προστίμου κατ' εφαρμογή της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.
- 410 Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι οι εν λόγω πληροφορίες δεν προσκομίστηκαν αυθόρμητα, αλλά ως απάντηση σε αίτηση παροχής πληροφοριών. Συγκεκριμένα, το σημείο Δ, παράγραφος 2, πρώτη περίπτωση, της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, πέραν του ότι απαιτεί αυθόρμητη πράξη στηριζόμενη αποκλειστικά σε πρωτοβουλία της οικείας επιχειρήσεως, περιορίζεται να απαιτήσει πληροφορίες που συμβάλλουν "στην επιβεβαίωση" της υπάρξεως της παραβάσεως. Επιπλέον, ακόμη και το σημείο Γ, το οποίο προβλέπει μείωση του προστίμου σημαντικότερη από την προβλεπόμενη στο σημείο Δ, παρέχει τη δυνατότητα ανταμοιβής της συνεργασίας που παρέχεται "κατόπιν του βάσει αποφάσεως ελέγχου της Επιτροπής στις επιχειρήσεις που μετέχουν στη σύμπραξη". Συνεπώς, το γεγονός ότι είχε απευθυνθεί στην SGL αίτηση παροχής πληροφοριών, δυνάμει του άρθρου 11,

παράγραφος 1, του κανονισμού 17, δεν είναι καθοριστικό για να ελαχιστοποιηθεί η σπουδαιότητα της συνεργασίας που παρέσχε η επιχείρηση, δυνάμει του σημείου Δ, παράγραφος 2, της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, καθότι μάλιστα η αίτηση αυτή αποτελεί πράξη λιγότερο δεσμευτική σε σχέση με τον έλεγχο που πραγματοποιείται βάσει αποφάσεως.

411 Συνεπώς, η Επιτροπή δεν εκτίμησε δεόντως τη σπουδαιότητα της συνεργασίας της SGL στο πλαίσιο αυτό.

412 Στο μέτρο που η Επιτροπή προσάπτει στην SGL ότι της έδωσε ελλιπή απάντηση σχετικά με το ποιες επιχειρήσεις ενημέρωσε για τους επικείμενους ελέγχους της Επιτροπής τον Ιούνιο του 1997, αληθεύει ότι η SGL, με έγγραφο της 30ής Ιουλίου 1997, δήλωσε ότι ενημέρωσε μόνον την VAW και μία άλλη επιχείρηση, χωρίς να αναφέρει ότι ενημέρωσε και τη UCAR. Η Επιτροπή ωστόσο τόνισε ότι η εκ μέρους της SGL ειδοποίηση ενίσχυε τη βαρύτητα της παραβάσεως, επέφερε την επιβολή προστίμου με σημαντικότερο αποτρεπτικό αποτέλεσμα από το σύνηθες και μπορούσε να θεωρηθεί επιβαρυντική περίπτωση, καθότι αυτή η συμπεριφορά της SGL δημιουργούσε τις κατάλληλες προϋποθέσεις για τη διατήρηση του καρτέλ σε δράση και για την παράταση των επιπτώσεών του. Προκύπτει, επομένως, ότι η SGL δεν όφειλε να ενημερώσει την Επιτροπή ότι ειδοποίησε άλλες επιχειρήσεις. Συγκεκριμένα, οι πληροφορίες αυτές μπορούσαν να επιβαρύνουν την ποινή που επρόκειτο να της επιβάλει η Επιτροπή. Ως εκ τούτου, και στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή δεν εκτίμησε δεόντως τη συμπεριφορά της SGL, προσάπτοντάς της ότι της έδωσε ελλιπή απάντηση».

Τα αιτήματα των διαδίκων ενώπιον του Δικαστηρίου

11 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

- να αναιρέσει την απόφαση του Πρωτοδικείου όσον αφορά το σημείο 2 του διατακτικού της·

— να καταδικάσει την SGL Carbon στα δικαστικά έξοδα.

¹² Η SGL Carbon ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναίρεσως·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αιτήσεως επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας

¹³ Με έγγραφο που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 24 Φεβρουαρίου 2006, η SGL Carbon ζήτησε βάσει του άρθρου 61 του Κανονισμού Διαδικασίας να επαναληφθεί η προφορική διαδικασία.

¹⁴ Προς στήριξη της αιτήσεως αυτής, η SGL Carbon ισχυρίζεται ότι οι προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην παρούσα υπόθεση δεν αποδίδουν πάντοτε σωστά τα πραγματικά περιστατικά που εξέθεσαν οι διάδικοι καθώς και τις διαπιστώσεις του Πρωτοδικείου. Επίσης, περιέχουν επιχειρήματα και υποθετικές κρίσεις που μέχρι τώρα δεν διατυπώθηκαν από τους διαδίκους με τα αντίστοιχα υπομνήματά τους και που δεν έγιναν αντικείμενο της επ' ακροατηρίου συζητήσεως. Κατά συνέπεια, οι προτάσεις αυτές δεν μπορούν να προετοιμάσουν επαρκώς την κρίση του Δικαστηρίου, αλλά καθιστούν κατ' εξαίρεση αναγκαίο να υποβληθούν συμπληρωματικές παρατηρήσεις πριν το Δικαστήριο αποφανθεί οριστικά.

- 15 Εν προκειμένω, πρέπει να υπομνησθεί εξ αρχής ότι ο Οργανισμός του Δικαστηρίου και ο Κανονισμός Διαδικασίας δεν προβλέπουν δυνατότητα των διαδίκων να καταθέσουν παρατηρήσεις σε απάντηση των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα (βλ., μεταξύ άλλων, τη διάταξη της 4ης Φεβρουαρίου 2000, C-17/98, *Emesa Sugar*, Συλλογή 2000, σ. I-665, σκέψη 2).
- 16 Όσον αφορά την επιχειρηματολογία της SGL Carbon, πρέπει να επισημανθεί ότι το Δικαστήριο δύναται αυτεπαγγέλτως ή μετά από πρόταση του γενικού εισαγγελέα, ή ακόμη και κατόπιν αιτήσεως των διαδίκων, να διατάξει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 61 του Κανονισμού Διαδικασίας, αν εκτιμά ότι δεν έχει επαρκώς διαφωτιστεί ή ότι η υπόθεση πρέπει να κριθεί βάσει ενός επιχειρήματος επί του οποίου δεν διεξήχθη συζήτηση μεταξύ των διαδίκων (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 13ης Νοεμβρίου 2003, C-209/01, *Schilling και Fleck-Schilling*, Συλλογή 2003, σ. I-13389, σκέψη 19, και της 17ης Ιουνίου 2004, C-30/02, *Recheio — Cash & Carry*, Συλλογή 2004, σ. I-6051, σκέψη 12).
- 17 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο εκτιμά ότι διαθέτει όλα τα στοιχεία που του είναι αναγκαία για να αποφανθεί επί της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως.
- 18 Κατά συνέπεια, παρέλκει να διαταχθεί η επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

- 19 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι στις σκέψεις 401 έως 412 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως το Πρωτοδικείο παρέβη το κοινοτικό δίκαιο, και ειδικότερα το άρθρο 15 του κανονισμού 17, σε συνδυασμό με το άρθρο 11 του κανονισμού αυτού, και την

ανακοίνωση περί συνεργασίας. Θεωρεί ότι, όσον αφορά το ενδεχόμενο μειώσεως του προστίμου, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομικά σφάλματα κατά την αξιολόγησή του των απαντήσεων της SGL Carbon στις αιτήσεις της Επιτροπής για την παροχή πληροφοριών. Επιπλέον, στα σημεία αυτά, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση έχει ελαττωματική αιτιολογία. Ο λόγος αναιρέσεως έχει δύο σκέλη.

- 20 Η SGL Carbon θεωρεί, όπως το Πρωτοδικείο, ότι η από 30 Ιουνίου 1997, αίτηση της Επιτροπής για την παροχή πληροφοριών, καθώς και η πρώτη έως πέμπτη ερώτηση και η έβδομη ερώτηση, δεύτερη περίπτωση, της από 31 Μαρτίου 1999 αιτήσεως παροχής πληροφοριών βαίνουν πέραν των ερευνητικών εξουσιών της Επιτροπής. Συγκεκριμένα, οι αιτήσεις αυτές αντίκεινται στο δικαίωμα μη αυτοενοχοποιήσεως (*nemo tenetur se ipsum accusare*). Κατά συνέπεια, βάσει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, το πρόστιμο έπρεπε να μειωθεί κι άλλο, τουλάχιστον κατά 8 %. Εν πάση περιπτώσει, στο σημείο αυτό, στην απόφαση του Πρωτοδικείου δεν υπάρχει σφάλμα εκτιμήσεως.

Πρώτο σκέλος: η από 31 Μαρτίου 1999 αίτηση παροχής πληροφοριών

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 21 Η Επιτροπή θεωρεί ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση περιέχει, στις σκέψεις της 408 και 409, διάφορα νομικά σφάλματα όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 15 του κανονισμού 17, σε συνδυασμό με το άρθρο 11 του ίδιου κανονισμού και με την ανακοίνωση περί συνεργασίας. Συγκεκριμένα, πάντοτε δικαιούται να ζητεί την προσκόμιση εγγράφων και η αίτηση αυτή δεν προσβάλλει τα δικαιώματα άμυνας.

- 22 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι τα επίμαχα σημεία της από 31 Μαρτίου 1999 αιτήσεως παροχής πληροφοριών αφορούν την «προσκόμιση» εγγράφων που κατείχε η SGL Carbon και ότι δεν επρόκειτο για ερωτήσεις προκειμένου να ληφθεί «απάντηση» της τελευταίας. Υπό τις συνθήκες αυτές, το συμπέρασμα του Πρωτοδικείου ότι ορισμένα στοιχεία της εν λόγω αιτήσεως μπορούσαν να υποχρεώσουν την SGL Carbon να ομολογήσει τη συμμετοχή της σε μια παράβαση δεν μπορεί να έχει εφαρμογή σε αιτήσεις για να ληφθούν υπάρχοντα έγγραφα.
- 23 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η αίτηση προσκομίσεως υπαρχόντων εγγράφων είναι πάντοτε συμβατή με τα δικαιώματα άμυνας, ακόμη και αν τα έγγραφα αυτά μπορούν να χρησιμεύσουν για να αποδειχθεί η ύπαρξη αντίθετης προς τον ανταγωνισμό συμπεριφοράς, όπως ρητώς το Πρωτοδικείο υπογράμμισε στις σκέψεις 403, 406 και 407 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο παρέβλεψε τη νομολογία του Δικαστηρίου και ήλθε σε αντίφαση με τα δικά του συμπεράσματα.
- 24 Κατά την Επιτροπή, το Πρωτοδικείο έπρεπε να καθορίσει σε ποιο μέτρο η SGL Carbon, προσκομίζοντας τα έγγραφα που ανέφερε η αίτηση παροχής πληροφοριών, όντως συμμορφώθηκε με τα διάφορα σημεία της αιτήσεως αυτής που ειδικά επικρίθηκαν από το Πρωτοδικείο. Πάντως, από την απάντηση της επιχειρήσεως αυτής της 8ης Ιουνίου 1999 προκύπτει ότι δεν συνέβη αυτό. Αντιθέτως, η SGL Carbon ανέφερε στην απάντηση αυτή ότι δεν κατέχει έγγραφα του είδους εκείνων που ζητήθηκαν.
- 25 Η Επιτροπή συνάγει εξ αυτών ότι τα επίμαχα στοιχεία της από 31 Μαρτίου 1999 αιτήσεως παροχής πληροφοριών δεν μπορούσαν να επιφέρουν μεγαλύτερη μείωση του προστίμου από εκείνη που είχε ήδη γίνει. Συγκεκριμένα, έλαβε υπόψη το γεγονός ότι η SGL Carbon, παρά την έλλειψη των ζητηθέντων εγγράφων, προσπάθησε να συμβάλει στη διαλεύκανση των πραγματικών περιστατικών. Τα μόνα στοιχεία που δεν έλαβε υπόψη για να καθορίσει τη μείωση αυτή είναι εκείνα που συνιστούσαν την απάντηση της SGL Carbon στην επίσημη αίτηση παροχής πληροφοριών. Αντιθέτως, για να μειώσει κατά 30 % το ποσό του επιβληθέντος προστίμου έλαβε υπόψη πληροφοριακά στοιχεία που έβαιναν πέραν εκείνων που ζητήθηκαν βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 17.

- 26 Πάντως, κατά την Επιτροπή, το Πρωτοδικείο εσφαλμένως έκρινε, στη σκέψη 409 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η SGL Carbon συμμορφώθηκε με την αίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με αυτά καθ' εαυτά τα πιο πάνω στοιχεία και ότι η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη τη συμβολή αυτή.
- 27 Η Επιτροπή προσθέτει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση έχει και ελαττωματική αιτιολογία. Συγκεκριμένα, οι σκέψεις 408 και 409 της αποφάσεως αυτής έρχονται προδήλως σε αντίφαση με τις σκέψεις 403, 406 και 407 της ίδιας αποφάσεως, όπου το Πρωτοδικείο επανέλαβε τα κριτήρια που έχει καθιερώσει η νομολογία του Δικαστηρίου. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο δεν εξέθεσε κατά ποιον τρόπο, λαμβανομένων υπόψη, αφενός, του κειμένου της από 8 Ιουνίου 1999 απαντήσεως της SGL Carbon και, αφετέρου, της επίμαχης αποφάσεως, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η επιχείρηση αυτή είχε στην έρευνα της Επιτροπής συμβολή που η Επιτροπή δεν έλαβε υπόψη.
- 28 Η SGL Carbon εκθέτει ότι το σύνολο των στοιχείων που περιέχονται στο από 8 Ιουνίου 1999 υπόμνημά της καθώς και οι απαντήσεις της στην από 30 Ιουνίου 1997 αίτηση παροχής πληροφοριών πρέπει να θεωρηθούν συμβολές συνώνυμες με συνεργασία, δεδομένου ότι δεν μπορεί να γίνει διάκριση μεταξύ ρητής ομολογίας μιας παραβάσεως και των πραγματικών περιστατικών ή προσκομίσεως εγγράφων τα οποία αποδεικνύουν την παράβαση.
- 29 Η SGL Carbon ισχυρίζεται ότι η πρώτη έως πέμπτη ερώτηση και η έβδομη ερώτηση, δεύτερη περίπτωση, της από 31 Μαρτίου 1999 αιτήσεως παροχής πληροφοριών δεν είχαν μόνο ως σκοπό να την αναγκάσουν να ομολογήσει την παράβαση, αλλά επιπλέον απέβλεπαν στο να την παροτρύνουν να ανακοινώσει στοιχεία που αποδείκνυαν την παράβαση αυτή. Πάντως, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου και τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δεν μπορούσε να αναγκαστεί να απαντήσει στις ερωτήσεις αυτές. Υπό τις συνθήκες αυτές, το γεγονός ότι αυθόρμητα ανακοίνωσε τις ζητηθείσες πληροφορίες και τα ζητηθέντα στοιχεία πρέπει να θεωρηθεί συμβολή η οποία δικαιολογούσε μείωση του προστίμου.

- 30 Επικουρικώς, δηλαδή για την περίπτωση που το Δικαστήριο δεν δεχθεί την ύπαρξη απεριόριστου δικαιώματος σιωπής, η SGL Carbon θεωρεί ότι η απόφαση του Πρωτοδικείου δεν αντίκειται στη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, μια επιχείρηση δεν μπορεί να υποχρεωθεί να δώσει απαντήσεις που συνιστούν ομολογία της υπάρξεως μιας παραβάσεως την οποία πρέπει να αποδείξει η Επιτροπή. Κατά τη νομολογία αυτή, η απόφαση του Πρωτοδικείου είναι σύννομη, καθόσον το τελευταίο, μετά από την απαιτούμενη εξέταση που έγινε με γνώμονα κανόνες του ουσιαστικού δικαίου, θεώρησε ως στοιχείο που συνεπάγεται μείωση του προστίμου το ότι η SGL Carbon απάντησε στην από 31 Μαρτίου 1999 αίτηση παροχής πληροφοριών πέραν εκείνου που όφειλε να πράξει.
- 31 Η SGL Carbon συνάγει ότι, αν η επιχείρηση στην οποία απευθύνονται ερωτήσεις προσκομίσει —χωρίς να έχει σχετική υποχρέωση— αποδεικτικά έγγραφα στον σχετικό τομέα, τότε κατά την ανακοίνωση περί συνεργασίας πρόκειται για πρωτοβουλία η οποία πρέπει να αναγνωριστεί ως τέτοια, όπως σωστά έκρινε το Πρωτοδικείο στη σκέψη 409 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο σωστά σημείωσε ότι η αξιολόγηση της συνεργασίας συνίσταται στο να προσδιοριστεί η πραγματική αξία που προστέθηκε αυθόρμητα.
- 32 Η SGL Carbon διευκρινίζει επιπλέον ότι στο πλαίσιο αυτό δεν έχει σημασία το αν προηγουμένως υπήρχε αίτηση παροχής πληροφοριών. Συγκεκριμένα, έπρεπε να εξεταστεί αν, και σε ποιο μέτρο, έπρεπε να αποκαλυφθούν τα στοιχεία που γνωστοποιήθηκαν. Όταν δεν συμβαίνει αυτό, ακόμη και μια απάντηση σε αίτηση παροχής πληροφοριών μπορεί να είναι αυθόρμητη και, επομένως, μπορεί να έχει σημασία όσον αφορά τη συνεργασία της σχετικής επιχειρήσεως.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 33 Με το πρώτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως, τίθεται στην ουσία το ζήτημα αν η SGL Carbon όφειλε να προσκομίσει το σύνολο των εγγράφων που η Επιτροπή ζήτησε με την από 31 Μαρτίου 1999 αίτηση παροχής πληροφοριών και, κατά συνέπεια, αν είναι σύννομες οι επί του θέματος εκτιμήσεις του Πρωτοδικείου στις σκέψεις 408 και 409 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

- 34 Επομένως, πρέπει να καθοριστεί αν η απάντηση της SGL Carbon στην πιο πάνω αίτηση της Επιτροπής συνιστά προαιρετική συνεργασία ή δόθηκε σε εκτέλεση μιας υποχρεώσεως.
- 35 Όσον αφορά το περιεχόμενο της εν λόγω αιτήσεως, πρέπει να επισημανθεί ότι η Επιτροπή είχε ζητήσει, μεταξύ άλλων, έγγραφα τα οποία αφορούσαν το αντικείμενο και την πραγματοποίηση συναντήσεων στις οποίες η SGL Carbon είχε λάβει μέρος καθώς και έγγραφα που αφορούσαν τα αποτελέσματα ή τα συμπεράσματα των συναντήσεων αυτών. Τα έγγραφα αυτά περιγράφηκαν από την Επιτροπή ως αντίγραφα των συγκλήσεων σε συνάντηση, ημερήσιες διατάξεις, κατάλογοι συμμετασχόντων, χειρόγραφες σημειώσεις, έγγραφα εργασίας, προπαρασκευαστικά έγγραφα και έγγραφα για την τήρηση των συμφωνηθέντων σχετικά με τις αυξήσεις των τιμών.
- 36 Το Πρωτοδικείο έκρινε, στη σκέψη 408 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, όσον αφορά το δικαίωμα της επιχειρήσεως να αρνηθεί την προσκόμιση εγγράφων δυναμένων να συνεπάγονται αναγνώριση της παραβάσεως, «[τ]ο ίδιο ισχύει και για τις αιτήσεις προσκομίσεως των πρωτοκόλλων των εν λόγω συναντήσεων, των εγγράφων εργασίας και των σχετικών προπαρασκευαστικών εγγράφων, των χειρόγραφων σημειώσεων που αναφέρονται σ' αυτές, των σημειώσεων και των συμπερασμάτων που αφορούν τις συναντήσεις αυτές, των εγγράφων προγραμματισμού και συζητήσεως καθώς και των σχεδίων εκτελέσεως που αφορούν τις προσαυξήσεις των τιμών που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ 1992 και 1998».
- 37 Το Πρωτοδικείο, στη σκέψη 409 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έκρινε εν προκειμένω ότι η SGL Carbon «δεν όφειλε να απαντήσει σ' αυτού του είδους τις ερωτήσεις [...]». Κατά συνέπεια, έκρινε ότι, εφόσον η Επιτροπή δεν μπορούσε να την αναγκάσει να προσκομίσει τα ζητηθέντα έγγραφα, η απάντησή που δόθηκε από την επιχείρηση πρέπει να θεωρηθεί «οικειοθελής συνεργασία».
- 38 Οι πιο πάνω εκτιμήσεις του Πρωτοδικείου έχουν νομικά σφάλματα.

- 39 Πρέπει να υπομνησθεί εξ αρχής ότι, σύμφωνα με το άρθρο 11, παράγραφος 1, του κανονισμού 17, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που έχει εν προκειμένω, η Επιτροπή δύναται να συλλέξει όλα τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία από τις κυβερνήσεις και τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, καθώς και από τις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων. Κατά την παράγραφο 4 του πιο πάνω άρθρου, υποχρεούνται να παράσχουν τα ζητηθέντα πληροφοριακά στοιχεία οι ιδιοκτήτες των επιχειρήσεων ή οι εκπρόσωποί τους και, όταν πρόκειται για νομικά πρόσωπα, εταιρίες ή ενώσεις χωρίς νομική προσωπικότητα, τα πρόσωπα που τις εκπροσωπούν σύμφωνα με τον νόμο ή το καταστατικό.
- 40 Όσο για την εξουσία της Επιτροπής να διατυπώνει τέτοιες αιτήσεις, πρέπει να υπομνησθεί ότι, στη σκέψη 27 της προαναφερθείσας αποφάσεως *Orkem* κατά Επιτροπής, το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι ο κανονισμός 17 δεν αναγνωρίζει στην επιχείρηση, η οποία αποτελεί το αντικείμενο μέτρου έρευνας βάσει του κανονισμού αυτού, δικαίωμα να μην εκτελέσει το μέτρο αυτό και ότι, αντιθέτως, η σχετική επιχείρηση έχει υποχρέωση ενεργού συνεργασίας, η οποία συνεπάγεται ότι πρέπει να θέτει στη διάθεση της Επιτροπής όλα τα πληροφοριακά στοιχεία ως προς το αντικείμενο της έρευνας.
- 41 Όσον αφορά το ζήτημα αν η υποχρέωση αυτή ισχύει και για αιτήσεις παροχής πληροφοριών δυναμένων να χρησιμοποιηθούν για να αποδειχθεί, εις βάρος της επιχείρησης που τις παρέσχε, η ύπαρξη παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού, το Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 34 της πιο πάνω αποφάσεως, ότι, για να διαφυλαχθεί η πρακτική αποτελεσματικότητα του άρθρου 11, παράγραφοι 2 και 5, του κανονισμού 17, η Επιτροπή δικαιούται να υποχρεώσει την επιχείρηση να παράσχει όλα τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία ως προς τα πραγματικά περιστατικά που μπορεί να γνωρίζει και, εν ανάγκη, να της κοινοποιήσει τα σχετικά έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή της, ακόμη και αν μπορούν να χρησιμεύσουν για να αποδειχθεί, εις βάρος της επιχείρησης αυτής ή εις βάρος άλλης επιχείρησης, η ύπαρξη συμπεριφοράς αντίθετης με τον ανταγωνισμό.
- 42 Αντιθέτως, εντελώς διαφορετική είναι η κατάσταση όταν η Επιτροπή επιδιώκει να λάβει απαντήσεις από μια επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο έρευνας με τις οποίες η επιχείρηση αυτή οδηγείται να αποδεχθεί την ύπαρξη παραβάσεως που της Επιτροπής είναι έργο να αποδείξει (βλ. την προαναφερθείσα απόφαση *Orkem* κατά Επιτροπής, σκέψη 35).

- 43 Πρέπει να προστεθεί ότι το Δικαστήριο, στις σκέψεις 274 έως 276 της προαναφερθείσας αποφάσεως *Limburgse Vinyl Maatschappij* κ.λπ. κατά Επιτροπής, παρατήρησε ότι, μετά την προαναφερθείσα απόφαση *Orkem* κατά Επιτροπής, η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, την οποία ο κοινοτικός δικαστής οφείλει να λαμβάνει υπόψη όταν ερμηνεύει θεμελιώδη δικαιώματα, γνώρισε νέα εξέλιξη. Ωστόσο, το Δικαστήριο εξέθεσε συναφώς ότι η εξέλιξη αυτή δεν μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση τις βασικές εκτιμήσεις στις οποίες προέβη στην πιο πάνω απόφαση *Orkem* κατά Επιτροπής.
- 44 Από τη νομολογία αυτή δεν προκύπτει ότι οι ερευνητικές εξουσίες της Επιτροπής έχουν περιοριστεί όσον αφορά την προσκόμιση εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή μιας επιχείρησης η οποία αποτελεί το αντικείμενο έρευνας. Κατά συνέπεια, η σχετική επιχείρηση οφείλει, αν η Επιτροπή της το ζητήσει, να της προσκομίσει τα πιο πάνω έγγραφα που έχουν σχέση με το αντικείμενο της έρευνας, ακόμη και αν τα έγγραφα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την Επιτροπή για να αποδειχθεί η ύπαρξη παραβάσεως.
- 45 Πρέπει να υπομνησθεί και ότι το ίδιο το Πρωτοδικείο, στη σκέψη 405 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, παρέπεμψε ρητώς στις αρχές που διατυπώθηκαν με την προαναφερθείσα απόφαση *Orkem* κατά Επιτροπής, καθώς και στο γεγονός ότι το Δικαστήριο δεν μετέβαλε τη σχετική νομολογία του.
- 46 Ωστόσο, το Πρωτοδικείο έκρινε, στη συνέχεια της συλλογιστικής του, ότι η από 31 Μαρτίου 1999 αίτηση της Επιτροπής για την παροχή πληροφοριών ήταν ικανή να υποχρεώσει την *SGL Carbon* να ομολογήσει τη συμμετοχή της σε παραβάσεις των κοινοτικών κανόνων ανταγωνισμού.
- 47 Πάντως, η πιο πάνω εκτίμηση του Πρωτοδικείου παραβλέπει το περιεχόμενο του άρθρου 11 του κανονισμού 17, όπως έχει ερμηνευθεί από το Δικαστήριο, και επομένως αποδυναμώνει την αρχή της συνεργασίας την οποία οι επιχειρήσεις που αποτελούν το αντικείμενο έρευνας της Επιτροπής οφείλουν να τηρούν.

- 48 Συγκεκριμένα, η πιο πάνω υποχρέωση συνεργασίας δεν επιτρέπει στην επιχείρηση να μην ανταποκριθεί σε αιτήσεις προσκομίσεως εγγράφων με την αιτιολογία ότι, δίνοντας συνέχεια στις αιτήσεις αυτές, θα ήταν αναγκασμένη να αυτοενοχοποιηθεί.
- 49 Άλλωστε, όπως σωστά παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 67 των προτάσεών του, εφόσον είναι προφανές ότι τα δικαιώματα άμυνας πρέπει να γίνονται σεβαστά, η σχετική επιχείρηση εξακολουθεί να έχει τη δυνατότητα, είτε κατά τη διοικητική διαδικασία είτε κατά τη διαδικασία ενώπιον των κοινοτικών δικαστηρίων, να υποστηρίξει ότι τα κατατεθέντα έγγραφα έχουν άλλη έννοια από εκείνη που τους δίνει η Επιτροπή.
- 50 Έτσι, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη όταν έκρινε ότι πληρούνταν οι προϋποθέσεις για μείωση του προστίμου βάσει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας.
- 51 Κατά συνέπεια, το πρώτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως είναι βάσιμο.

Δεύτερο σκέλος: η από 30 Ιουνίου 1997 αίτηση παροχής πληροφοριών

Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 52 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι στη σκέψη 412 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως υπάρχουν διάφορα νομικά σφάλματα. Συγκεκριμένα, το Πρωτοδικείο απέδωσε στην Επιτροπή μια άποψη που η ίδια δεν υποστήριξε και το Πρωτοδικείο δεν εξέτασε τα επιχειρήματα που η Επιτροπή είχε προβάλει με τις παρατηρήσεις της, πράγμα που έχει ως συνέπεια να υπάρχει ελαττωματική αιτιολογία.

- 53 Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι ουδέποτε είπε ότι βάσει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας περιόρισε την ελάφρυνση υπέρ της SGL Carbon με την αιτιολογία ότι η επιχείρηση αυτή δεν κατονόμασε όλες τις επιχειρήσεις που είχε ειδοποιήσει για έναν επικείμενο έλεγχο. Αντιθέτως, η Επιτροπή δεν αύξησε τη μείωση του προστίμου καθόσον θεώρησε ότι η απάντηση που πράγματι δόθηκε από την SGL Carbon δεν έβαινε πέραν της υποχρέωσης της επιχειρήσεως αυτής να συνεργαστεί σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 17.
- 54 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η ερώτηση που έθεσε δεν έβαινε πέραν των ερευνητικών εξουσιών της και ότι, επομένως, η απάντηση που δόθηκε δεν έβαινε πέραν αυτού που ζητήθηκε βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 17. Κατά συνέπεια, ουδείς λόγος συνέτρεχε να μειωθεί το πρόστιμο βάσει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας. Επιπλέον, το γεγονός ότι η απάντηση της SGL Carbon ήταν ελλιπής και παραπλανητική αποτελούσε πρόσθετο λόγο να μη γίνει μείωση του προστίμου κατ' εφαρμογήν της ανακοινώσεως αυτής.
- 55 Κατά την Επιτροπή, το Πρωτοδικείο δεν απάντησε ούτε στο επικουρικό επιχείρημα ότι η SGL Carbon παρέλειψε να θίξει, με την απάντησή της στην από 30 Ιουνίου 1997 αίτηση παροχής πληροφοριών, τα σημαντικότερα στοιχεία που οδήγησαν σε αύξηση του προστίμου λόγω της υπάρξεως επιβαρυντικής περιστάσεως. Όπως αναγνώρισε το ίδιο το Πρωτοδικείο, μόνον πραγματικές συμβολές στην έρευνα της Επιτροπής μπορούσαν να επιφέρουν μείωση του προστίμου.
- 56 Η Επιτροπή σημειώνει επίσης ότι μείωση για «συγγνωστή μη συμβολή», αν το Πρωτοδικείο την είχε σκεφθεί, θα ήταν οπωσδήποτε ασύμβατη με το άρθρο 15 του κανονισμού 17 και με την ανακοίνωση περί συνεργασίας. Συγκεκριμένα, κατά τις αρχές που διέπουν την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, μείωση δικαιολογείται μόνον αν η συμπεριφορά της επιχειρήσεως έδωσε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να διαπιστώσει με μικρότερη δυσκολία την ύπαρξη μιας παραβάσεως και, εν ανάγκη, να θέσει τέλος στην παράβαση αυτή.

- 57 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο, αν έκρινε ότι η απάντηση που όντως δόθηκε από την SGL Carbon, δηλαδή ότι ειδοποίησε μια άλλη επιχείρηση για το ότι επίκειται έλεγχος, έπρεπε να οδηγήσει σε μείωση του προστίμου, παρέβη το άρθρο 15 του κανονισμού 17, σε συνδυασμό με το άρθρο 11 του ίδιου κανονισμού, και την ανακοίνωση περί συνεργασίας. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή δεν οφείλει να μειώσει το πρόστιμο απλώς και μόνο λόγω του ότι μια επιχείρηση συμμορφώθηκε με μια αίτηση παροχής πληροφοριών, αν με την αίτηση αυτή τηρήθηκαν τα όρια που έχει χαράξει η νομολογία του Δικαστηρίου. Πάντως, τούτο συνέβη εν προκειμένω, καθόσον η αίτηση της 30ής Ιουνίου 1997 σκοπό είχε να ληφθούν πληροφοριακά στοιχεία όσον αφορά πραγματικά περιστατικά και δεν οδήγησε την SGL Carbon να δεχθεί την ύπαρξη της παραβάσεως.
- 58 Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι η ειδοποίηση άλλης επιχειρήσεως δεν συνιστά παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και εκθέτει ότι το ίδιο το Πρωτοδικείο έκρινε ότι οι ειδοποιήσεις αυτές δεν αποτελούν παράβαση της διατάξεως αυτής. Ωστόσο, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι οι εν λόγω πληροφορίες μπορούσαν να επιβαρύνουν την κύρωση που η Επιτροπή επρόκειτο να επιβάλει στην SGL Carbon. Εντεύθεν συνήγαγε, στη σκέψη 412 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επιχείρηση αυτή δεν ήταν υποχρεωμένη να πληροφορήσει την Επιτροπή ότι είχε ειδοποιήσει άλλες επιχειρήσεις για το ότι επίκειται έρευνα. Πάντως, κατ' αυτόν τον τρόπο, το Πρωτοδικείο παρέβλεψε το περιεχόμενο της σχετικής νομολογίας.
- 59 Για την Επιτροπή, το καθοριστικό ζήτημα έγκειται στο αν, αυτή καθ' εαυτή, η απάντηση που ζητήθηκε προκαταλαμβάνει το συμπέρασμα ότι υπάρχει παράβαση, οπότε η επιχείρηση εκτέθηκε σε μια κύρωση απλώς και μόνο λόγω της απαντήσεως αυτής. Πάντως, αυτή καθ' εαυτή, η ειδοποίηση άλλου επιχειρηματία ότι επίκειται έλεγχος δεν εκθέτει την επιχείρηση στον κίνδυνο να της προσαφθεί μια παράβαση ή να της επιβληθούν κυρώσεις. Το γεγονός, το οποίο σημείωσε το Πρωτοδικείο, ότι η Επιτροπή θεώρησε την ειδοποίηση αυτή επιβαρυντικό παράγοντα δεν μεταβάλλει τα πράγματα. Συγκεκριμένα, για να καταλήξει στο συμπέρασμα αυτό, η Επιτροπή έπρεπε πρώτα να αποδείξει την παράβαση και η πληροφορία σχετικά με την ειδοποίηση δεν μπορεί να αντικαταστήσει την απόδειξη αυτή.

- 60 Η Επιτροπή υποστηρίζει επίσης ότι το γεγονός ότι έλαβε υπόψη μια επιβαρυντική περίπτωση δεν έχει σχέση με τη διαπίστωση των πράξεων που συνιστούν την παράβαση, αλλά με την άσκηση της διακριτικής εξουσίας της κατά τον καθορισμό του ποσού του προστίμου. Εξάλλου, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι η πληροφορία που δόθηκε μπόρεσε ως πραγματικό στοιχείο να συμβάλει στην απόδειξη της παραβάσεως.
- 61 Η Επιτροπή συνάγει ότι το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη όταν έκρινε ότι έπρεπε να οδηγήσει σε μείωση του προστίμου η απάντηση της SGL Carbon ότι είχε ειδοποιήσει μια άλλη επιχείρηση για το ότι επίκεινται έλεγχοι. Η ερμηνεία αυτή αντίκειται στο άρθρο 15 του κανονισμού 17, σε συνδυασμό με το άρθρο 11 του ίδιου κανονισμού, και στην ανακοίνωση περί συνεργασίας. Εξάλλου, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση είναι αντιφατική στο σημείο αυτό, όπως είναι όσον αφορά την προσκόμιση εγγράφων που ήδη υπάρχουν. Συγκεκριμένα, στηριζόμενο στη νομολογία του Δικαστηρίου, το Πρωτοδικείο υπενθύμισε, στις σκέψεις 402 έως 406 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα κατάλληλα κριτήρια, αλλά δεν τα εφάρμοσε.
- 62 Η SGL Carbon θεωρεί ότι το Πρωτοδικείο σωστά έκρινε, στη σκέψη 412 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η από 30 Ιουνίου 1997 αίτηση της Επιτροπής για την παροχή πληροφοριών δεν είναι σύννομη. Συγκεκριμένα, η SGL Carbon δέχθηκε αυθόρμητα ότι είχε ειδοποιήσει ορισμένες επιχειρήσεις σχετικά με επικείμενους ελέγχους και η Επιτροπή έπρεπε να λάβει την ομολογία αυτή υπόψη στο πλαίσιο της αξιολογήσεως της συνεργασίας.
- 63 Η επιχείρηση αυτή υποστηρίζει ότι η επιχειρηματολογία της Επιτροπής πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη στο μέτρο που ούτε η Επιτροπή ούτε το Πρωτοδικείο διαπίστωσαν την ύπαρξη συμφωνίας για την καταστροφή εγγράφων. Στο πλαίσιο αιτήσεως αναιρέσεως, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλεστεί νέα πραγματικά στοιχεία.
- 64 Η SGL Carbon ισχυρίζεται ότι η πιο πάνω αίτηση παροχής πληροφοριών δεν είχε νομική βάση, δεδομένου ότι οι ειδοποιήσεις άλλων επιχειρήσεων δεν υπάγονται στις αντίθετες προς τον ανταγωνισμό μορφές συμπεριφοράς που απαγορεύει το άρθρο

81 ΕΚ. Τα δικαιώματα που το άρθρο 11 του κανονισμού 17 παρέχει στην Επιτροπή δεν της δίνουν την εξουσία να θέτει ερωτήσεις σχετικά με πραγματικά στοιχεία που δεν αφορά η διάταξη αυτή. Ωστόσο, αν υποτεθεί ότι οι ειδοποιήσεις αυτές μπορούσαν να αποτελέσουν επιβαρυντικές περιστάσεις, το γεγονός ότι τις παραδέχθηκε έπρεπε να χαρακτηριστεί ως «στοιχείο συνεργασίας».

- 65 Η SGL Carbon θεωρεί ότι, εν πάση περιπτώσει, το Πρωτοδικείο σωστά διαπίστωσε ότι δεν ήταν υποχρεωμένη να αποκαλύψει στην Επιτροπή ότι είχε ειδοποιήσει άλλες επιχειρήσεις για την ύπαρξη επικειμένων ελέγχων.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 66 Πρέπει να υπομνησθεί κατ' αρχάς ότι, με την από 30 Ιουνίου 1997 αίτησή της για την παροχή πληροφοριών, η Επιτροπή είχε ζητήσει από την SGL Carbon να της αναφέρει, μεταξύ άλλων, το όνομα των επιχειρήσεων του κλάδου των ηλεκτροδίων γραφίτη που είχε ειδοποιήσει για το ενδεχόμενο να γίνουν το αντικείμενο μέτρων έρευνας της Επιτροπής.
- 67 Πρέπει να σημειωθεί ότι το Πρωτοδικείο παρατήρησε, στη σκέψη 412 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η επιχείρηση αυτή δεν ήταν υποχρεωμένη να πληροφορήσει την Επιτροπή, κατόπιν της πιο πάνω αιτήσεως, ότι είχε ειδοποιήσει άλλες επιχειρήσεις και ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να αναγκάσει την SGL Carbon να απαντήσει στην πιο πάνω αίτηση. Το Πρωτοδικείο συνήγαγε, στην ίδια σκέψη της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η Επιτροπή παρέβλεψε τη συμπεριφορά της SGL Carbon προσάπτοντάς της ότι έδωσε ελλιπή απάντηση.
- 68 Για να αξιολογηθεί το βάσιμο της πιο πάνω συλλογιστικής του Πρωτοδικείου, πρέπει να υπομνησθεί ότι από την πρόσφατη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι μείωση βάσει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας μπορεί να δικαιολογηθεί μόνον όταν τα πληροφοριακά στοιχεία που δόθηκαν και, γενικότερα,

η συμπεριφορά της σχετικής επιχειρήσεως θα μπορούσαν εν προκειμένω να θεωρηθούν απόδειξη πραγματικού πνεύματος συνεργασίας από την πλευρά της (βλ. την απόφαση της 28ης Ιουνίου 2005, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-5425, σκέψεις 388 έως 403, και ιδιαίτερα σκέψη 395).

⁶⁹ Πάντως, όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 78 των προτάσεών του, η SGL Carbon, μολονότι δεν ήταν υποχρεωμένη να απαντήσει στην ερώτηση της Επιτροπής, απάντησε με ελλιπή και παραπλανητικό τρόπο στην ερώτηση αυτή. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η πιο πάνω συμπεριφορά της SGL Carbon δείχνει πνεύμα συνεργασίας υπό την έννοια της προαναφερθείσας αποφάσεως Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής.

⁷⁰ Συνεπώς, το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε νομική πλάνη όταν έκρινε ότι η SGL Carbon, λόγω της συμπεριφοράς της, πληρούσε τις προϋποθέσεις για ενδεχόμενη μείωση του προστίμου βάσει της ανακοινώσεως περί συνεργασίας. Κατά συνέπεια, και στη σκέψη 412 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως υπάρχει νομική πλάνη. Επομένως, το δεύτερο σκέλος του λόγου αναιρέσεως είναι βάσιμο.

Επί των συνεπειών της αναιρέσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως

⁷¹ Κατά το άρθρο 61 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη, το Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Πρωτοδικείου. Το Δικαστήριο δύναται τότε είτε να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, όταν η τελευταία είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να αναπέμψει την υπόθεση στο Πρωτοδικείο.

⁷² Το Δικαστήριο εκτιμά ότι, εν προκειμένω, πληρούνται οι προϋποθέσεις για να μπορέσει να αποφανθεί οριστικά.

- 73 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το Πρωτοδικείο μείωσε επιπλέον κατά 10 % το πρόστιμο της SGL Carbon βάσει του τμήματος Δ, παράγραφος 2, της ανακοινώσεως περί συνεργασίας, αλλά μετά περιόρισε τη μείωση αυτή στο 8 % λόγω της συμπεριφοράς της εν λόγω επιχειρήσεως. Η πιο πάνω μείωση κατά 8 % είχε σκοπό να ανταμείψει την SGL Carbon για τις χαρακτηρισθείσες από το Πρωτοδικείο ως συμπεριφορά που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ανακοινώσεως περί συνεργασίας απαντήσεις της στην ερώτηση της Επιτροπής που θεωρήθηκε ότι έβαινε πέραν της αρμοδιότητας της Επιτροπής.
- 74 Πάντως, όπως ο γενικός εισαγγελέας παρατήρησε στα σημεία 69 και 82 των προτάσεών του, μόνο ένα έλασσον στοιχείο των ερωτήσεων της Επιτροπής, δηλαδή το στοιχείο ως προς το αντικείμενο και το αποτέλεσμα των συναντήσεων της SGL Carbon με άλλες επιχειρήσεις, έβαινε πέραν εκείνου που η Επιτροπή μπορούσε να αναγκάσει την επιχείρηση αυτή να απαντήσει.
- 75 Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι το στοιχείο αυτό είναι ανάλογο με το ένα πέμπτο των πληροφοριών που ζήτησε η Επιτροπή.
- 76 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δικαιολογείται πρόσθετη μείωση ίση με το 4 % πάνω από τη μείωση κατά 30 % που αποφασίστηκε από την Επιτροπή.
- 77 Κατά συνέπεια, το πρόστιμο πρέπει να καθοριστεί στα 75,7 εκατομμύρια ευρώ.

Επί των δικαστικών εξόδων

⁷⁸ Κατά το άρθρο 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι βάσιμη και όταν το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, το Δικαστήριο αποφαινεται και επί των δικαστικών εξόδων. Βάσει του άρθρου 69, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του πιο πάνω κανονισμού, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε την καταδίκη της SGL Carbon στα δικαστικά έξοδα και η τελευταία στην ουσία ηττήθηκε στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως, η SGL Carbon πρέπει να καταδικαστεί στα έξοδα της δίκης ενώπιον του Δικαστηρίου.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) **Αναιρεί το σημείο 2, πρώτη περίπτωση, του διατακτικού της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 29ης Απριλίου 2004, T-236/01, T-239/01, T-244/01 έως T-246/01, T-251/01 και T-252/01, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής.**
- 2) **Καθορίζει σε 75,7 εκατομμύρια ευρώ το ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στην εταιρία SGL Carbon AG με το άρθρο 3 της αποφάσεως 2002/271/ΕΚ της Επιτροπής, της 18ης Ιουλίου 2001, σχετικά με διαδικασία του άρθρου 81 της Συνθήκης ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ — Υπόθεση COMP/E-1/36.490 — Ηλεκτρόδια γραφίτη.**
- 3) **Καταδικάζει την SGL Carbon AG στα έξοδα της δίκης ενώπιον του Δικαστηρίου.**

(υπογραφές)